

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

3 JAAR
GROEIPAKKET

Kindervreugd of traantjes?

Rekenhof fileert
Re-integratie
langdurig zieken

Made in Belgium
Waar den Duvel
rijpt

Op de arbeidsmarkt
met een handicap

Oost-Vlaanderen
Marc Van Ranst
blust coronabrand

Onderstaande foto trok **de aandacht van Marc Leemans**, voorzitter ACV

In Brussel doen ze toch hun goesting?

Bekijk ze maar even goed, de mensen op de foto hierboven. Dat zijn uw verkozenen. Anders gezegd: dat zijn mensen die uw zegen, uw stem hebben gekregen om u te vertegenwoordigen in het federale parlement. Dat betekent dat de verkozenen des volks goed moeten beseffen wat er leeft onder hun kiezers. En dat ze die bekommernissen van hun kiezers moeten proberen te vertalen én oplossen in hun parlementair werk. Op zo een manier dat de hele samenleving er wel bij vaart. Nu, maar ook met het oog op de toekomst.

En toch hoor ik (te) vaak *In Brussel doen ze toch hun goesting*. Kranten en politicologen zeggen net hetzelfde als ze het hebben over *de kloof met de politiek*. Sommige partijen gaan zelfs nog een stap verder en spreken ronduit over *de primauteit van de politiek*. Vrij vertaald: de politiek wikt en beschikt, punt aan de lijn. In dit land hebben we na de Tweede Wereldoorlog nochtans een andere methode ontwikkeld. Het middenveld - dat zijn verenigin-

gen van burgers van allerlei pluimage zoals ziekenfondsen, vakbonden, werkgeversorganisaties - gingen met elkaar in overleg en werkten toe naar compromissen waar heel de samenleving beter van werd.

De voorbije jaren kwam dat model steeds meer onder stevige druk. De regering-Michel bewees sociaal overleg veel lippendienst, maar in de praktijk werd een beleid gevoerd op maat van aandeelhouders van bedrijven en vermogenden. Het beste voorbeeld daarvan is de loonnormwet. Door allerlei kunstgrepen en onder invloed van één sterke lobbygroep zorgden de wetgevers er in 2017 voor dat de stijging van lonen in een onleefbaar keurslijf wordt gedwongen. Lonen worden beteugeld, maar dividenden aan aandeelhouders, daar staat geen maat op. Protest van verenigingen van werknemers werd van tafel geveegd. Onder het mom: als bedrijven het goed doen, doet heel de samenleving het goed. We weten uit wetenschappelijk onder-

Teken de petitie op
www.bitly.com/petitie-loonnorm

zoek dat daar helaas niets van klopt, in het beste geval vallen er wat kruimels van de tafel.

Het wordt dus hoog tijd dat ze 'in Brussel' van mensen zelf horen dat het zo niet verder kan, dat er meer evenwicht moet zijn tussen het deel van werknemers en dat van aandeelhouders. Daarom hebben de drie vakbonden een officiële petitie op de website van de Kamer opgestart. Als deze petitie 25 000 handtekeningen haalt, moet de Kamer opnieuw het debat aangaan over die loonnormwet. Er is een slechte wet gestemd in het parlement, maar het parlement kan en moet die wet ook veranderen.

Als heel veel mensen de petitie tekenen op de website van de Kamer kunnen ze 'in Brussel' nog altijd hun goesting doen. Maar ze kunnen in ieder geval niet meer zeggen dat ze niet wisten dat veel mensen het anders willen. Laat uw stem massaal horen! ■

SOCIALE WONINGEN Na 9 jaar verplicht sociale woning uit?

Anita getuigt: 'Ik wil wel, maar huren op privémarkt is onhaalbaar'

Vlaams viceminister-president Bart Somers (Open Vld) deed de monden collectief openvallen met zijn voorstel om de wachtlijsten voor de sociale woningen weg te werken. Hij wil een maximale huurtermijn van negen jaar invoeren. Dat was de tweede aanval op de sociale huisvestingssector op een week tijd. Eerder maakte Vlaams minister van Wonen Matthias Diependaele (N-VA) al bekend dat hij 500 miljoen euro van het budget voor wonen wil investeren in de privémarkt. Wij vroegen een reactie bij een huurster van een sociale woning.

Dat is een serieuze, onverwachte kost die zwaar op mijn budget weegt. Ik woon in een streek met onvoldoende uitgebouwd openbaar vervoer. Ik ben dus echt aangewezen op mijn wagen om op het werk te geraken.'

'Ik huur mijn huidige woning nu sinds een jaar. Als het voorstel realiteit wordt, ben ik midden vijftig wanneer die termijn van negen jaar afloopt. Wie zal mij dan nog een woonkrediet willen verstrekken? Als het ook maar enigszins mogelijk was, zou ik een appartement op de privémarkt huren, maar met mijn inkomen is dat echt onmogelijk.'

Anita* is alleenstaande moeder en huurt een sociale woning. Zij is ronduit onthutst over de plannen van Bart Somers: 'Omdat ik in een ploegensysteem werk, heb ik ervoor moeten kiezen om vier vijfde te werken, zodat ik voor mijn zoon kan zorgen. Ik ben alleenstaande en heb nog niet lang geleden mijn partner verloren. Voor mij is het gewoon niet haalbaar om op de privémarkt te huren. Daar kost een woning snel meer dan 700 euro per maand. Dat is nog zonder vaste kosten zoals elektriciteit, water, telecom en meer. En dan heb je nog niets gegeten.'

Gilbert Pex, politiek directeur van beweging.net, is niet verbaasd over de gang van zaken. 'Het wordt tijd dat er een langetermijnvisie op wonen komt, die het tekort aan sociale huisvesting ten gronde aanpakt. Het plafond van maximaal vijftien procent aan sociale woningen moet worden opgeheven. We moeten projectontwikkelaars stimuleren om in meer sociale woningen te voorzien bij hun projecten. Door de schuld en oplossing alweer bij de mensen zelf te leggen, gaan we er niet geraken.' ■

~ Tekst Dominic Zehnder

'Onlangs ging mijn auto stuk en moest ik noodgedwongen een nieuwe kopen.

*Anita is een schuilnaam.

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be ~ **Abonnementen** www.beweging.net/abonnementvisie ~ **Verantwoordelijke uitgever** Mathieu Verjans ~ **Redactie** Simon Bellens, An-Sofie Bessemans, Jelle De Bock, Nils De Neubourg, Wim Troch, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellinghen, Karen Zelderloo ~ **Hoofredactie** Amélie Janssens ~ **Vormgeving** Gevaert Graphics ~ **Druk** Coldset Printing Partners ~ Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

Politieke profilering op de kap van ziekgemaakte werknemers

Op 23 december bracht het Rekenhof een vernietigend rapport uit over de huidige re-integratietrajecten voor langdurig zieken. Volgens het onafhankelijk controleorgaan is het 'weinig waarschijnlijk dat ze een wezenlijke bijdrage leveren aan het beperken van het aantal langdurig zieken'. Het Rekenhof raadt onder andere aan om de trajecten los te koppelen van ontslag wegens medische overmacht, waarbij de werkgever geen ontslagvergoeding verschuldigd is.

→ Tekst **An-Sofie Bessemans**
→ Foto **Maarten De Bouw**

Het onderzoek van het Rekenhof toont dat het huidig debat over individuele pestmaatregelen zoals verplichte vragenlijsten voor langdurig zieken vooral afleidt van de échte, structurele uitdagingen en een doeltreffend beleid saboteert', concludeert arbeidssocioloog en ACV-stafmedewerker Maarten Hermans. 'De re-integratietrajecten maken te weinig verschil en het is nodig om de ontslagmachine stil te leggen waar men de ziekgemaakte werknemer in dwingt.'

Sinds 2000 dubbel zoveel mensen langer dan 1 jaar arbeidsongeschikt

184 109 (2000) vs **471 040** (2020)

Voornaamste oorzaken:

- verhoging van de pensioenleeftijd (meer oudere werknemers)
- meer (oudere) vrouwen op de arbeidsmarkt
- meer werknemers met musculoskeletale of psychische aandoeningen

Bron: Rekenhof, RIZIV

Bouchra (47) na 17 jaar in textielatelier medisch ontslagen

'Aangepast werk zagezegd onmogelijk'

'Ik maakte als naaister onder andere theatergordijnen. Alle vrouwen in de firma hebben rug- of schouderklachten. Door al dat tillen met zware stoffen kreeg ik een hernia. Na twee jaar insputingen moest ik een operatie ondergaan. Ondanks revalidatie en kinesitherapie bleef de pijn. Ik deed mijn werk heel graag, maar de overbelasting en de druk maakten het onmogelijk. Ik wou niet toegeven aan mijn lichaam, maar op een dag kon ik niet meer rechtstaan.'

'Mijn arts drong aan op aangepast werk, maar voor mijn baas telde alleen de productie. Meer afwisseling tussen staan en zitten en lichter werk waren zagezegd niet mogelijk. Ik werd in een medisch ontslag geforceerd, want zo moest de werkgever geen ontslagpremie betalen. Dat alles heeft me gechoqueerd en heel hard gekwetst.'

'De VDAB en het Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB) hebben me helpen zoeken naar een job die ik fysiek aankan. Ik werk nu deeltijds als logistiek assistente in een zorgcentrum via een Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP). In de zorg zijn sinds corona zoveel handen tekort, dat zij wel bereid zijn het werk aan te passen. Ik ben zo blij dat ik nu mensen kan helpen en hen kan doen lachen, dat geeft me zoveel positiviteit terug.'

Politieke profilering

'Je zou verwachten dat er na zo'n kritiek op het werk van de regering-Michel enige terughoudendheid zou zijn in beleidsdiscussies over langdurig zieken. In plaats daarvan juttten N-VA, Open Vld en CD&V minister van Gezondheid en Sociale Zaken Vandenbroucke op door te hameren op de verantwoordelijkheid en het sanctioneren van de langdurig zieke.'

Het Rekenhof stipt volgens Hermans zeer correct de voornaamste redenen aan voor de stijging van langdurig zieken (zie inzet). 'Structurele oorzaken vergen structurele maatregelen rond werkbaar werk doorheen de loopbaan en zeker voor oudere werknemers', meent Hermans. 'Maar de stand van zaken is zeer mager. De rondetafels Werkbaar werk van voormalig minister Kris Peeters draaiden

in rondjes. De beloftes na het optrekken van de pensioenleeftijd over werkbaarheid en zware beroepen liepen af met een sisser. En werkgevers blijken dus ook nog eens re-integratietrajecten te misbruiken om ziekgemaakte werknemers te ontslaan wegens medische overmacht. Ondertussen daalt de mate waarin ons werk te bolwerken valt volgens de Vlaamse Werkbaarheidsmonitor, en duikt die zelfs onder 50 procent voor werknemers.'

Verdomhoekje

'Als het beleid faalt, is het eenvoudiger om de aandacht te verschuiven van de echte oorzaken naar de werknemer zelf. Als je stemmen wil winnen, is het interessanter om uit te pakken met lik-op-stukbeleid en insinuaties over profiteren en budgettaire last en zo langdurig werklozen, zieken en

anderen nog meer in het verdomhoekje te plaatsen.'

'Net zoals bij de verplichte gemeenschapsdienst voor langdurig werklozen is er geen enkel wetenschappelijk bewijs dat het straffen van langdurig zieken effect heeft', zegt Hermans. Het Rekenhof berekende dat re-integratietrajecten slechts 0,6 à 1,7 procent van het doelpubliek bereiken. 'Of je daar nu sanctioneerbare vragenlijsten aan koppelt of niet, het blijft een valse oplossing voor een enorm en structureel probleem.'

Niet enkel helpen zulke maatregelen zoals verplichte gemeenschapsdienst of het straffen van langdurig zieken niet, ze verminderen ook op termijn het draagvlak voor sociale rechten, én ze saboteren ook positieve maatregelen, aldus Hermans. 'De beleidsvoorstellen rond de Terug naar Werk-coördinatoren bij de ziekenfondsen zijn op zich bijvoorbeeld een positieve, ondersteunende maatregel. Ook evalueert het Rekenhof het effect van de re-integratietrajecten voor langdurig zieken zónder werk positief, hoewel veel te bescheiden qua impact. Maar als men aan zulke maatregelen steeds vaker een individuele sanctie koppelt, dan ondergraaft dat juist het nodige vertrouwen en de focus op ondersteuning die absoluut noodzakelijk zijn voor het slagen van zulke re-integratietrajecten.'

Schrap pestmaatregelen

Hermans vindt het dan ook noodzakelijk dat men die sanctionerende pestmaatregelen schrappt uit de aangekondigde beleidshervormingen. 'Zo kan alle aandacht gaan naar de ware redenen voor uitval en naar effectieve maatregelen om werknemers te re-integreren in werkbaar werk. De maatschappelijke uitdaging van langdurige ziekte én de werknemers die met burn-out en een versleten rug kampen, verdienen beter dan deze huidige politieke profilering op hun al versleten rug.' ■

Als je de belastingdruk voor de allerrijksten verlaagt, dan komt dat wie minder heeft ten goede, zo wil de mythe. De rijken zouden immers het kapitaal dat ze niet aan belastingen moeten spenderen in de economie investeren. Een studie van de OESO weerlegt dat nu. Meer nog, door zulk beleid wordt de inkomensongelijkheid alleen nog maar groter.

→ Tekst **Wim Troch**

Belastingvoordelen voor superrijken vergroten ongelijkheid

Van Ronald Reagan tot Donald Trump: jarenlang waren beleidsmakers – ook in Europa – overtuigd van de zogeheten *trickle-down*-economie. Die theorie stelt dat wanneer de belastingdruk voor de grootste kapitaalinkomens of vermogens – van superrijken en van bedrijven – zo laag mogelijk wordt gehouden, het uitgespaarde geld zou 'doorsijpelen' naar de middenklasse en de groep met de laagste inkomens. Wat de superrijken niet aan de fiscus moeten geven, zouden ze integraal in de economie pompen met extra uitgaven en investeringen. Meer geld in de economie leidt tot een hogere productiviteit, meer banen en zodoende meer welvaart voor iedereen.

Tot zover de theorie, want de OESO – het economisch samenwerkingsverband van 38 welvarende westerse landen – haalt dat model in een recente studie

onderuit. Twee onderzoekers van de London School of Economics en King's College London bestudeerden belastingverlagingen op inkomen, kapitaal en bezittingen voor de hoogste inkomsten in achttien landen, waaronder België. Ze tonen aan dat de voorbije 50 jaar de belastingdruk op de rijksten sterk is gedaald, en dat bij elke belastingverlaging de inkomensongelijkheid nog is toegenomen, zowel op korte als op lange termijn. Van een economische groei of een dalende werkloosheid als gevolg van zulke belastingvoordelen is allerminst sprake. Er sijpelt dus helemaal niets naar beneden, en al zeker geen welvaart. Een van de onderzoekers, David Hope, was dan ook duidelijk bij nieuwsagentschap Bloomberg. 'Beleidsmakers moeten zich geen zorgen maken dat een belastingverhoging voor de rijken om de financiële kosten van de pandemie te dekken hun economieën zal schaden.' ■

Amazonoprichter Jeff Bezos, een van de rijkste mensen ter wereld, in zijn ruimteschip. Hij wist het zo te regelen dat hij in 2011 geen cent moest betalen aan de Amerikaanse belastingdienst.

Groei­pak­ket met kin­der­ziekten

1 januari 2019 ging Vlaanderen van start met het groei­pak­ket, de opvolger van de kin­der­bij­slag. Vol­gens de grootse aankon­ding van de Vlaamse re­gering zou het groei­pak­ket op alle vlak­ken een ver­be­te­ring zijn ten op­zichte van het oude federa­le systeem. ‘Geen enkel ge­zin krijgt minder dan het bedrag in het huidige kin­der­bij­slagsysteem’, klonk het toen. Wat is er van die politieke belofte ge­worden?

– Tekst **Dominic Zehnder** – Illustratie **Rutger Van Parys**

Bij de zesde staats­her­vor­ming in 2014 werd een heel aantal bevoegdheden naar de regio’s over­ge­heveld. Een daarvan was de invulling en uit­be­ta­ling van de kin­der­bij­slag. Begin 2019 schoot het vol­ledig vernieuwde Vlaamse groei­pak­ket uit de start­blokken. Weg waren de progressief stij­gende toeslagen per kind en de leeftijds­toeslag. Sindsdien krijgt ieder kind het­zelfde maan­de­lijkse basis­bedrag van 169,79 euro en een één­malig start­bedrag van 1 167,33 euro.

Voorlopig geldt een over­gangs­re­ge­ling, waarbij kin­de­ren die ge­bo­ren zijn voor 1 januari 2019 nog onder het oude systeem vallen. Dat zorgt niet enkel voor ingewikkelde bere­ke­ningen voor ge­zin­nen met kin­de­ren die onder beide bij­slagsystemen vallen, maar ook voor on­gelijk­heid. Een ge­zin met één kind ge­bo­ren in 2019 krijgt vol­gens bere­ke­ningen van de Ge­zins­bond over de hele jeugd maar liefst 13 937 euro meer dan een ge­zin met één kind ge­bo­ren in 2018. Ge­zin­nen met één of twee kin­de­ren gaan er als enigen op vooruit in het nieuwe systeem.

Verliezers

Volgens Jolien De Norre van de ACV-studiedienst bevat het groei­pak­ket ondanks enkele positieve punten ook een aantal problematische aspecten. ‘Het Federaal Planbureau heeft het groei­pak­ket vorig jaar al eens aan een

grondige studie onderworpen. Daaruit bleek dat onder het nieuwe systeem het armoederisico toeneemt bij grote gezinnen vanaf vier kinderen en bij éénoudergezinnen. Zij zijn dus grote verliezers van het nieuwe systeem.’

‘Daarnaast zullen door de afschaffing van de leeftijds­toeslagen ge­zin­nen met tieners ook verliezen in vergelijking met het vroegere systeem. Dit terwijl we uit onderzoek weten dat de kosten die je voor kin­de­ren maakt juist toenemen met de leeftijd. De bewering dat geen enkel ge­zin minder krijgt onder het nieuwe systeem klopt dus zeker niet.’

De bewering dat geen enkel ge­zin minder krijgt onder het nieuwe systeem klopt niet.

– **JOLIEN DE NORRE**

Ook het systeem van de sociale toeslagen werd hervormd. Onder het oude kindergeld werd daarvoor gekeken naar het statuut van de ouders. Enkel wie een uitkering of vervangingsinkomen kreeg, had recht op een toeslag op het kindergeld. Zo vielen gezinnen met een laag inkomen die geen uitkering kregen uit de boot. Onder het groei­pak­ket hebben dus meer gezinnen recht op de toeslag. ‘Dat is op zich een positieve

noot, maar de sociale toeslag is niet hoog genoeg om effectief de kosten die je voor kin­de­ren maakt te kunnen dekken voor ge­zin­nen die een armoederisico lopen. De rangorde- en leeftijds­toeslag hadden in het oude systeem een herverdelende rol, die hier vol­ledig wegvalt. Dat verklaart ook mee waarom het nieuwe groei­pak­ket globaal gezien weinig impact heeft op het armoederisico bij ge­zin­nen met kin­de­ren.’

Besparingswoede

Het nieuwe groei­pak­ket ontsnapt niet aan de Vlaamse besparingswoede. Volgens De Norre draagt dit voor een groot deel ertoe bij dat ge­zin­nen erop achteruitgaan in vergelijking met het vroegere systeem. ‘Een belangrijk nadeel van het groei­pak­ket is dat de inkomensgrenzen en de bedragen niet welvaartsvast zijn. Wat vroeger een deel van onze sociale zekerheid was, is nu een politiek instrument. De Vlaamse re­gering kan veel te gemakkelijk en eenzijdig beslissen om een indexsprong of onderindexering toe te passen, zoals nu weer is gebeurd bij de September­verklaring.’

Begin 2020, amper een jaar na de start, werd het groei­pak­ket al van de spilin­dex losgekoppeld. Daardoor kunnen de bedragen met maximaal twee procent per jaar stijgen. Voor dit jaar werd zelfs in die magere indexering gesnoeid. Dat wil zeggen dat het maan­de­lijkse

Wat vroeger deel van onze sociale zekerheid was, is nu een politiek instrument.

– JOLIEN DE NORRE

basisbedrag in 2022 met maar één procent stijgt naar 171,48 euro, terwijl de stijging van de levensduurte een veelvoud daarvan bedraagt. Concreet betekent dat voor dit jaar een verlies van 20,37 euro per kind. Tegen het einde van de legislatuur in 2024 loopt dat zelfs op tot bijna 63 euro per kind per jaar. Daarmee ging de Vlaamse regering lijnrecht in tegen de adviezen van het maatschappelijk relancecomité. Zij adviseerden om net meer te investeren in het groeipakket om de kinderarmoede in Vlaanderen terug te dringen.

Het is bovendien niet de eerste keer dat de Vlaamse regering de kinderbijslag gebruikt voor besparingen sinds die bevoegdheid geregionaliseerd werd. Zo was er in 2015 een eerste indexesprong op alle bedragen. De leeftijds- en andere toeslagen uit het oude systeem worden momenteel niet geïndexeerd tot eind augustus 2025. Dat is een bittere pil voor alle Vlaamse gezinnen, die hun koopkracht daardoor jaar na jaar zien slinken. ■

IN DE PRAKTIJK

Hoeveel euro maandelijks kindergeld ontvangen ...

Leonoor en Jef (1 kind van 13 jaar)
A € 128,65 B € 122,65 C € 169,79

Rebecca en Nouredine (2 kinderen van 8 en 15 jaar)
A € 352,11 B € 336,11 C € 339,58

Jaklien en Jessie (3 kinderen van 10, 17 en 18 jaar)
A € 691,07 B € 649,26 C € 509,37

A = systeem voor 2019 met normale indexering
B = systeem voor 2019 zoals effectief uitbetaald
C = huidige situatie sinds 2019

Klare taal. Tot je dienst

BEVRAGING WEEK VAN DE VRIJWILLIGER

Bestuurslid in een vereniging? Laat je horen!

De Week van de Vrijwilliger vindt dit jaar plaats van 27 februari tot 6 maart. Om te weten wat de noden zijn van vrijwilligers en de verenigingen waarvoor ze zich inzetten, lanceert beweging.net een enquête. Iedereen die bestuurslid is van een vereniging mag de bevraging invullen. De resultaten vormen de basis van een reeks aanbevelingen voor het beleid.

De enquête invullen kan tot 6 februari via <https://bit.ly/31RqKwA> of scan de QR-code.

BOUW VAKANTIE

Wanneer valt het bouwverlof?

De jaarlijkse vakantieperiodes voor de bouwsector werden vastgelegd. Voor arrondissement Aalst is dat van 11 april tot en met 13 april en van 11 juli tot en met 1 augustus. Voor arrondissement Antwerpen/Lier/Nijlen en arrondissement Mechelen is dat van 11 tot en met 29 juli, voor West-Vlaanderen van 11 tot en met 13 april, van 18 juli tot en met 5 augustus en op 3 en 4 november. In Brussel-Halle-Vilvoorde is er van 4 tot en met 29 juli bouwverlof, in het arrondissement Gent/Eeklo/Dendermonde (zonder Hamme) is dat van 11 tot en met 13 april en van 11 juli tot en met 1 augustus. In de provincie Limburg is er bouwverlof van 11 tot en met 29 juli, in Lokeren en Hamme van 11 tot en met 13 april en van 22 juli tot en met 12 augustus, en in het arrondissement Leuven is dat van 11 tot en met 13 april en van 11 tot en met 29 juli. In Oudenaarde en het arrondissement Sint-Niklaas is dat van 11 tot en met 13 april en van 11 juli tot en met 1 augustus. De jaarlijkse vakantie in het arrondissement Turnhout is vastgelegd van 11 tot en met 29 juli.

Daarnaast gelden voor iedereen de volgende inhaalrustdagen: 14 en 15 april, 31 oktober, 2 november en 27 tot en met 30 december. De wettelijke feestdagen 1 mei en 25 december worden vervangen door 27 mei en 26 december.

Vacatures

ACV Voeding en Diensten zoekt

- Sociaal juridisch medewerker
- Administratief syndicaal assistent

ACV Vlaams-Brabant en Brussel zoekt

- Vormingswerker AWW

ACV zoekt

- Learning management system manager

~ www.hetacv.be/vacatures

Made in. **Belgium**

Ssst... hier rijpt den Duvel

150 jaar oud en sterk genoeg om je knock-out te slaan: de Duvel kan het nog. Brouwerij Duvel Moortgat in Breendonk is in anderhalve eeuw uitgegroeid van een familiebedrijf tot een internationale sterkhouders. 'Als je vertelt dat je bij Duvel werkt, weten mensen meteen waar ze moeten zijn', vertelt onderhoudstechniek Danny Pauwels. 'Ssst ... hier rijpt den Duvel.'

→ Tekst **Simon Bellens**

→ Foto's **Wouter Van Vooren**

PETER DAEMS (45)
brouwer

'Zelfs na zesentwintig jaar zou ik een Duvel niet tot in de kern kunnen namaken, het recept is grotendeels geheim. Dat heeft alles te maken met de gistsoort, die bepalend is voor de smaak. Je merkt wel dat het beroep van 'brouwer' tot de verbeelding spreekt, het is de dokter van het bier. Ik ben afkomstig van Breendonk, en het was wel iets om als jonge gast te kunnen beginnen in de brouwerij van je eigen gemeente. Toen had ik nog geen idee dat Duvel zo zou internationaliseren en aanslaan, de productie is elk jaar rond de tien procent gestegen.'

NADINE VERTONGHEN (52)
arbeider bottelarij

'De naam Duvel zegt genoeg. Het is fijn om mee te werken aan een product dat zo bekend is en mensen plezier bezorgt. Maar zelf drink ik niet zoveel Duvels, ik drink sowieso bijna nooit alcohol! 't Is niet omdat je in de bottelarij werkt, dat je moet drinken, hè. Als ik eens iets neem, dan liever iets zoeters, zoals van Liefmans, sinds enkele jaren ook onderdeel van de brouwerij.'

Geniet van dit lekkere Belgische product, maar drink met mate.

FEITEN

Wanneer Jean-Leonard Moortgat in 1871 een boerderij-brouwerij begint in Breendonk, rust de duivel nog op zijn oorkussen. Onder Britse invloed in de Eerste Wereldoorlog stuit zijn zoon Albert in een zoektocht naar bier op Engelse leest geschoeid op Schotse gist. Die 'Victory Ale', zoals het bier na de oorlog gedoopt wordt, drinken we vandaag nog: 'Da's een echte duivel', riep de plaatselijke schoenmaker op een proefsessie uit, en in 1923 krijgt het bier zijn nieuwe naam. Vandaag is Duvel verkrijgbaar in ruim 70 landen. Ook onder meer Vedett, De Koninck en La Chouffe behoren tot de brouwerij, die meer dan 2 000 werknemers telt.

1. AUTOSPEURTOCHT ROADTRIP DOOR HASPENGOUW

De fruitstreek trekt veel kijklustigen in het voorjaar met de bloesems, maar ook tijdens de wintermaanden valt er in Limburg moois te zien. Nog tot 28 februari kun je een autospeurtocht doen langs de verborgen parels van Bilzen, Borgloon, Sint-Truiden en Tongeren. Er zijn roadtrips van 50 en 80 kilometer.

Nog tot 6 maart lichten ook historische gebouwen en monumenten in Sint-Truiden sfeervol op. Elke vrijdag, zaterdag en zondag en elke dag van de krokusvakantie kun je na zonsondergang op de uitgestippelde wandelroute (5,5 km) genieten van het lichtspel.

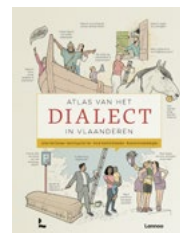
~ www.visitsintruiden.be

2. BOEK

Atlas van het dialect in Vlaanderen

Waarom zegt een boer niet zo maar varken tegen een varken? Hoe ver reikt de invloed van het Antwerpse dialect? Bestaan er echt vijftig dialectwoorden voor 'motregen'? Waarom zijn er zoveel dialectwoorden voor het lieveheersbeestje en zo weinig voor het paard?

De Atlas van het dialect in Vlaanderen brengt heel wat kennis over onze dialecten in kaart. Met honderden boeiende weetjes en verrassende lijstjes, in een originele vormgeving met taalkaarten en plezante illustraties.

~ Uitgeverij Lannoo, 289 pagina's

3. EXPO Hoorspel

Margareta's Buren

Laat jezelf en je kinderen meevoeren naar het Mechelen van 1507. Onder andere acteurs Warre Borgmans, Geert Van Rampelberg en Bruno Vanden Broecke vertellen in Margareta's Buren de geschiedenis van het Mechelse Museum Hof van Busleyden. Het hoorspel, een samenwerking met Het Geluidshuis, duikt in het verleden van het Hof van Busleyden, laat je kennismaken met de machtige Margareta van Oostenrijk en verklaart waarom de arme architect Keldermans niet meer weet wist zijn hoofd staat.

~ Museum Hof van Busleyden in Mechelen, hoorspel voor kinderen vanaf 8 jaar www.hofvanbusleyden.be

Breintrein

	2					7
		8		3		9
		7	2			3 4
1	3		6	5		
					2	6
5					2	
	7		1			9 8
	4		5			
6	1	4				

FEIT OF
FABEL?

Interimwerk is de opstap naar een vaste job

EERDER
ONWAAR

Mensen op zoek naar een baan kruisen vaak het interimkantoor. Maar uitzendarbeid betekent niet altijd de opstap naar een vaste baan.

Uit het uitzendwerk-onderzoek van het HIVA – KU Leuven in 2019, blijkt dat 66 procent van de uitzendkrachten die meer dan occasioneel uitzendwerk doen, vragende partij is voor een vast contract, zowel jongeren maar zeker wie ouder is dan 30 jaar (71 procent).

Die verwachting blijkt vaak ijdele hoop: minder dan de helft (42 procent) van hen geeft aan dat hun na afloop een vast contract is beloofd. De rest is daarover onzeker of zegt dat dit niet het geval is. Opvallend is dat zij die moeilijk rondkomen met hun inkomen, ook nog eens minder zicht hebben op een vast contract. Zo versterkt uitzendwerk ongelijkheden

op de arbeidsmarkt: mensen met een laag inkomen belanden noodgedwongen in het interimwerk met de minste groeikansen.

Ook is slechts een minderheid tevreden over de mate waarin de interimjob hun toekomstige arbeidsmarktpositie versterkt. Onder uitzendkrachten met een laag loon is hier slechts een derde positief over, en onder niet-precaire uitzendkrachten 54%. Het plaatst kanttekeningen bij het argument dat uitzendwerk een 'opstap' is, en zo ja, of dat voor iedereen zo is. Zeker werknemers in een socio-economisch sterkere positie kunnen doorstromen van uitzendwerk naar een vast

contract. Maar voor wie al zwakker staat op de arbeidsmarkt, is de kans groter dat het een neerwaartse spiraal vormt waardoor ze (langer) in een uitzendstatuut en kwetsbaardere positie blijven.

Zelfs wanneer uitzendkrachten qua socio-economische en onderhandelingspositie sterker in hun schoenen staan om de voordelen te benutten van uitzendwerk, dan nog is maar nipt de helft tevreden over de bijdrage van hun uitzendwerk aan hun arbeidsmarktpositie. Huidige uitzendkrachten blijken dus de 'opstapfunctie' van uitzendwerk alleszins kritisch te evalueren. ■

Kris Van Eyck,
Welzijnsexpert ACV

Mag ik tijdens de werkuren vrij het toilet gebruiken?

Volgens de welzijnswetgeving moeten de werknemers zich tijdens de werkuren vrij naar de toiletten kunnen begeven. De tijd die je doorbrengt op het toilet geldt als arbeidstijd. Je baas mag niet bijhouden hoe vaak en hoelang je de toiletten gebruikt.

Wanneer je in een functie werkt waar het niet mogelijk is om de werkplaats te verlaten – zoals aan een lopende band – zijn er in de regel werknemers die kunnen inspringen. Er zijn bedrijven waar men het toiletbezoek tracht te beperken en omkaderen, maar dat is dus in feite onwettig.

Een werkgever moet minstens één toilet per vijftien mannelijke en één per vijftien vrouwelijke werknemers die gelijktijdig tewerkgesteld worden ter beschikking stellen. Per vier toiletten moet er ook minimaal één wastafel zijn. In functie van het werk zorgt de werkgever voor koud of warm water, zeep of een aangepast reinigingsmiddel. Deze moet hij uiteraard gratis en in voldoende mate aanbieden.

Door de coronapandemie worden momenteel nog bijkomende welzijnseisen gesteld. De *social distancing*, grondige verluchting en netheid moet altijd gerespecteerd worden. Dat kan door onder andere extra toiletten te plaatsen en het aantal mensen dat gelijktijdig de toiletruimte gebruikt te beperken. ■

UIT EEN NIEUW RAPPORT VAN STATISTIEK VLAANDEREN BLIJKT DAT HET NIET GOED GESTELD IS MET DE INCLUSIE VAN MENSEN MET EEN HANDICAP IN DE MAATSCHAPPIJ EN OP DE WERKVLOER. ERVARINGSDESKUNDIGE JOS WOUTERS (64) PLEIT VOOR EEN TOEGANKELIJKERE EN DREMPELLOZE ARBEIDSMARKT.

'Alle kwaliteiten voor de job, maar dat ene stukje kun je niet'

– Tekst Dominic Zehnder – Foto Violet Corbett Brock

333 295

Volgens een recent rapport van Statistiek Vlaanderen had in 2020 6,2 procent van de Vlaamse volwassenen een door de FOD Sociale Zekerheid erkende handicap. Concreet gaat het om 333 295 personen.

46 procent van de mensen met een handicap had dat jaar een betaalde baan. Zij gaven aan hinder te ondervinden in hun zoektocht en in minder werkbare jobs terecht te komen.

Je pleit voor meer mensen met een handicap op de reguliere arbeidsmarkt. Waarom?

JOS WOUTERS – ‘Werken in het reguliere circuit maakt een groot verschil voor personen met een handicap als het gaat over beeldvorming en beleving. In maatwerkbedrijven kom je terecht tussen mensen met een gelijkaardige achtergrond. Dat heeft zeker een grote waarde. Maar het is goed voor iedereen als er op de werkvloer diversiteit is. Die is er in de samenleving ook.’

Wat zijn de grootste struikelblokken voor wie werk zoekt?

WOUTERS – ‘Je wordt als persoon met een handicap echt daarop afgerekend. Dan krijg je te horen dat je eigenlijk alle kwaliteiten hebt om die job naar behoren uit te voeren, maar dat ene kleine stukje, dat kun je niet. Er wordt zo een constante focus gelegd op je handicap, terwijl er niet naar je kwaliteiten wordt gekeken.’

‘Tijdens een sollicitatiegesprek moet je je van je beste kant laten zien. Je gaat daar niet je tekortkomingen komen tentoonstellen en vertellen wat je allemaal niet kunt. Het nadeel van zichtbare handicaps is dat je ze niet kunt wegsteeken. Als ik begin te praten, dan is mijn handicap daar. Er is geen enkele manier om dat te verbergen.’

‘Toen ik naar werk zocht, vroegen de jobinterviewers steeds maar hoe ik mijn job zou kunnen bolwerken. De ironie wil dat communiceren tegenwoordig 90 procent van mijn werktijd beslaat. Het is gewoon een kwestie van hoe de werkgever ermee omgaat.’

Staat een baas vandaag meer open voor een werknemer met een handicap?

WOUTERS – ‘Het tekort aan werkkrachten zorgt voor kansen. Want op dit moment zijn zoveel handen nodig dat je misschien toch aangeworven wordt, ook al ben je niet helemaal de

persoon die ze voor ogen hebben. Het is vaak uit pure noodzaak voor de werkgever, en niet omdat hij er zelf erg achter staat om iemand met een handicap aan te nemen.’

Zijn de meeste werkplaatsen voldoende toegankelijk ingericht?

WOUTERS – ‘Er bestaat wel een regelgeving rond, maar die geldt enkel voor nieuwe ruimtes. Daarom zijn er heel wat oudere gebouwen die niet toegankelijk zijn en die ook niet moeten worden aangepast. Omdat de lasten voor de aanpassing bij de bedrijven liggen, zie je dat er niet veel gebeurt op dat vlak. Dat is een beetje een vicieuze cirkel, want omdat er niemand is, wordt het niet aangepast, maar omdat het niet aangepast is zijn er ook geen werknemers met een handicap, enzovoorts.’

‘Onderwijsinstellingen zijn trouwens de slechtst toegankelijke gebouwen in Vlaanderen. Voorzieningen voor mensen met een handicap moet je er vaak niet zoeken. Diezelfde vicieuze cirkel moet worden doorbroken.’

Leidt een inkomensval ertoe dat mensen met een handicap niet op zoek gaan naar werk?

WOUTERS – ‘Je uitkering vermindert wanneer je een loon krijgt. Dat is ook maar logisch. Het probleem is dat achter de maxima die je mag verdienen een enorm ingewikkelde berekening schuilt. Dat maakt veel mensen nog onzekerder om de sprong te wagen.’

‘We moeten voor mensen met handicap eenvoudiger de effecten van werken op de uitkering kunnen berekenen. Daarvoor worden nu al stappen in de goede richting gezet. Daarnaast is ook een terugkeergarantie nodig, zodat men kan terugvallen op de vorige uitkering mocht het misgaan. Zoiets bestaat al, maar de complexiteit schrikt mensen af, of ze kennen het bestaan er niet van.’ ■

Wat zegt jouw cao over tijdskrediet en landingsbanen?

In de recent afgesloten sectorale cao's zijn voor bepaalde sectoren enkele opvallende afspraken opgenomen rond tijdskrediet of landingsbanen. Het gaat bijvoorbeeld over het optrekken van de duur van het tijdskrediet of het toekennen van aanvullende vergoedingen.

Rond tijdskrediet en landingsbanen bestaan algemene regels die voor alle werknemers, uit alle sectoren gelden. Maar sommige toepassingen of bepalingen moeten verder geregeld worden in een sectorale cao, of op ondernemingsvlak.

Tijdskrediet

Tijdskrediet laat je toe om je arbeidsprestaties tijdelijk te onderbreken of te verminderen. Dat kan op basis van verschillende motieven: zorgen voor je kind jonger dan acht jaar, zorgen voor een zwaar ziek gezins- of familielid, palliatieve zorgen verlenen, zorgen voor je gehandicapte kind jonger dan 21 jaar of het volgen van een opleiding. Werknemers hebben sowieso recht op 36 maanden tijdskrediet voor het motief vorming en 51 maanden voor de andere motieven, als het gaat over een vermindering van prestaties van 1/5de.

De afspraken rond halftijds of voltijds tijdskrediet met motief, moeten wel op sectoraal of ondernemingsvlak afgesproken worden (behalve bij zorgen voor een gehandicapt kind). Sectoren voorzien in het algemeen het maximum (36 of 51 maanden) maar ze kunnen ook kiezen het halftijds of voltijds tijdskrediet voor een kortere periode toe te laten (bijvoorbeeld maximaal 24 maanden voor vorming of 36 maanden voor de andere motieven). Binnen de sector kunnen ook afspraken gemaakt worden over aanvullende vergoedingen voor wie tijdskrediet opneemt.

© ID/BAS BOGAERTS

ENKELE OPVALLENDE AFSPRAKEN IN RECENTE SECTORALE CAO'S

- Sector IJzernijverheid (PC 104)
 - Verlenging van het recht op halftijds of voltijds onderbreking voor zorgmotieven naar 51 maanden, voor onbepaalde duur
- Sector Voedingsnijverheid (PC 118)
 - Verlenging van de mogelijkheid om halftijds of voltijds tijdskrediet met motief op te nemen gedurende 36 maanden (vorming) en 51 maanden (andere motieven) voor wie instapt voor 30/06/2023.

Landingsbanen

De landingsbaan is een vorm van tijdskrediet voor werknemers vanaf 55 jaar of, voor bepaalde uitzonderingen, vanaf 50 jaar. Via de landingsbaan kunnen zij de prestaties halftijds of met 1/5de verminderen tot ze met pensioen gaan.

De algemene regel is dat uitkeringen pas toegekend worden vanaf 60 jaar. In de sectorale cao's kunnen daar echter afwijkingen over vastgelegd worden en bijvoorbeeld het recht op uitkeringen al toekennen vanaf 55 jaar, zowel bij halftijds als 1/5de vermindering van de prestaties.

ENKELE OPVALLENDE AFSPRAKEN IN RECENTE SECTORALE CAO'S

- Sector Metaalnijverheid (PC 111)
 - Toekenning van het recht op landingsbaan (maar zonder uitkering) voor werknemers vanaf 50 jaar met een loopbaan van 28 jaar, voor onbepaalde duur
 - Opening van het recht op uitkering voor landingsbaan vanaf 55 jaar (1/5de en halftijds) voor wie instapt voor 30/06/2023
- Haven van Antwerpen (PC 301.01)
 - Opening van het recht op uitkering voor landingsbaan vanaf 55 jaar (1/5de en halftijds) voor wie instapt voor 31/12/2022
- Sector Bouw (PC 124)
 - Opening van het recht op uitkering voor landingsbaan vanaf 55 jaar (1/5de en halftijds) voor wie instapt voor 30/06/2023
- Sector Voedingshandel (PC 119)
 - Toekenning van het recht op landingsbaan (maar zonder uitkering) voor werknemers vanaf 50 jaar met een loopbaan van 28 jaar, voor onbepaalde duur
- Sector Metaal bedienden (PC 209)
 - Verhoging van de aanvullende vergoeding naar 100 euro bij een halftijdse vermindering van prestaties in het kader van een landingsbaan

Meer info over jouw sector bij je vakbondsafgevaardigde of beroepscentrale

Marc Van Ranst blust coronabrand

– Tekst Jan Maertens – Foto's James Arthur

Viroloog Marc Van Ranst heeft in de Gentse Haven een uitslaande brand geblust. De 'brandweerman' van dienst deed met deze symbolische actie een oproep om de hele wereld snel te vaccineren. Anders komen de besmettingen altijd maar terug, ook onder de vorm van varianten. De actie ging uit van de ngo WSM en het ACV.

Brandhaarden tegelijk aanpakken.

Brandweerlieden weten het. Een brand met verschillende haarden, kan je niet blussen door te focussen op één haard. Je moet de verschillende haarden tegelijkertijd blussen. Dat is net hetzelfde voor het coronavirus dat over heel de wereld blijft woeden.

Professor Marc Van Ranst kwam symbolisch de brandhaarden blussen in de Oost-Vlaamse Brandweerschool in Mendonk.

Twee snelheden in vaccinatie

MARC VAN RANST – 'Het is moeilijk om een pandemie te blussen als een reservoir nog in brand blijft. We zijn de pandemie onder controle aan het krijgen, maar niet overall. We hebben wereldwijd al 10 miljard vaccins gegeven op een jaar tijd. Dat is de grootste gezondheidsoperatie die de mensheid ooit heeft gedaan. 60% van de wereldbevolking is intussen gevaccineerd. Maar in lage-inkomenslanden, ontwikkelingslanden zoals die vroeger heetten, geraken we nog niet aan 10%. Dat is te weinig. Omdat ze onvoldoende vaccins hebben. Dat is een probleem, want daar blijft dan een reservoir, waarin nieuwe varianten ontstaan die net als het vuur terug blijven komen.'

Lokale productie nodig

MARC VAN RANST – 'De oplossing voor dit virus en mogelijke volgende virussen is ervoor zorgen dat ze ook in bijvoorbeeld Afrika lokaal vaccins kunnen produceren. Vaccinfirma's moeten nog meer aangezet worden om hun kennis en technologie te delen met partnerbedrijven in het Zuiden.

Ze doen dat wel, maar het kan allemaal wel wat sneller en op grotere schaal.'

Opschorting van patenten

KLAAR DEGROOTE (WSM) – 'Met deze actie willen we het Europese burgerinitiatief 'No Profit on Pandemic' steunen. Zij roepen de Europese Commissie op om zich in de Wereldhandelsorganisatie uit te spreken voor de opschorting van de patenten op COVID19-vaccins en -geneesmiddelen. Dat is de eerste stap om de productie van vaccins drastisch te kunnen opdrijven. Met 1 miljoen handtekeningen in heel Europa verplichten we de Europese Commissie tot handelen. De teller staat nu op 250 000.'

Wat doet België?

KLAAR DEGROOTE – 'Het wordt dringend tijd dat België zich ook resoluut uitsprekt voor het opschorten van de patenten. De huidige weifelende houding dient immers enkel de belangen van de aandeelhouders van farmaceutische bedrijven! Meer dan 32 000 Belgen ondertekenden al het burgerinitiatief.'

~ Je kan het burgerinitiatief online ondertekenen op <https://noprofitonpandemic.eu/nl/>

Zangeres

Slongs

gevat
in 5
woorden

Luiaard

'Ik ben van nature lui. Ik heb een paar jaar geleden voor de Disneyfilm *Zootropolis* de stem van een luiaard mogen inspreken. Dat was de perfecte rol voor mij! (lacht) Wij zijn zo geprogrammeerd om altijd maar bezig te moeten zijn en te moeten presteren. Vaak hebben wij een schuldgevoel als we eens een dag in de zetel liggen. Vanwaar komt dat? Er is toch niets mis met de afwas te laten staan. Die afwas gaat daar niet kwaad om zijn! Ik heb zelf ook moeten leren onthaasten. En dat eeuwige schuldgevoel dat nietsdoen gelijk is aan falen... Nietsdoen is goed voor je ziel! Dat mag. Anders kun je de volgende dag niet met beide handen aanpakken.'

Activist

'Ik was als puber al heel gedreven. Ik was voor de Palestijnse zaak, tegen apartheid en ik ging mee betogen tegen de Golfoorlog. Toen ben ik zelfs voor de schoolpoort gaan staan en probeerde ik om de school te bezetten. En maar roepen: *Niemand gaat binnen, we houden een zitstaking!* Ik was nogal fanatiek. (lacht) Mijn haar gaat ook nu nog rechtstaan van onrecht en de onverschilligheid daarover. We kijken er niet meer van op als een bootje met vluchtelingen kapseist en de opvarenden het leven laten. Inclusief kinderen. Dat doet echt iets met mij. Ik weet ook wel dat ik daar niet elke dag van mijn leven tegen kan vechten. Maar als ik dingen onder de aandacht kan brengen en mensen een beetje een geweten kan schoppen, dan tracht ik dat ook wel te doen.'

Samenhang

'In de toekomst ga ik waarschijnlijk nog meer bezig zijn met mensen bij elkaar te brengen. Mensen een stapje verder helpen, zoals ook andere mensen mij hebben geholpen. Dat is altijd een beetje de rode draad is geweest in alles wat ik doe, zoals mijn café, muziek maken en concerten geven. Daarmee breng je mensen bij elkaar. Ik geloof in *each one teach one*. Een klein sprankeltje hoop en licht doorgeven. En als je één iemand kunt raken daarmee, dan kan die dat op zijn beurt weer doorgeven. We kunnen niet zonder elkaar. Als jij er beter van wordt, dan word ik er zelf ook beter van. We moeten samen vooruit. Iemand achterlaten staat niet in mijn woordenboek.'

Gemengd

'Ik woon in de Sint-Andrieswijk in Antwerpen. Dat is eigenlijk een dorp binnen de stad waar iedereen zijn burens nog kent en elkaar begroet op straat. Dat is heel uitzonderlijk. Je ziet hier in de buurt chique, dure bouwprojecten broederlijk naast sociale woningen staan. Ik heb de indruk dat dat tegenwoordig steeds minder gebeurt en mensen met minder middelen naar de stadsrand worden verdrongen. En dat vind ik enorm jammer. Een stad of eender welke plek moet een afspiegeling zijn van alles en iedereen die in de maatschappij leeft. Zwart, geel, mauve, rood ... alles zit hier door elkaar.'

Gelukkig

'Gelukkig zijn heb ik moeten leren. Dat heb ik geleerd door een hoop mensen die mij inspireerden en boeken die ik gelezen heb. Geluk wordt voor een groot stuk bepaald door hoe je naar dingen kijkt. Je kunt jezelf trainen om anders naar dingen te zien. Wanneer het een tijd lang regent kun je vloeken en zeggen: *Dju wat een snertweer*, maar regen is wel gin-tonic voor de planeet! Zonder regen gaan we dood. Zonder drinkbaar water zijn we niets. Het gaat niet om van de ene dag op de andere positiever in het leven te staan, dat vraagt constante focus, maar het werkt wel.'

OOST-VLAANDEREN

